

Legrébbi kulturtelepek.

Őskőkorszak. A többnyire barlangokban lakó ősember foglalkozása a vadászat. Prédája: a mammuth, orrszarvú, barlangi oroszlán, barlangi medve, vadló és rénszarvas.

Újkőkorszak. Sűrűen előforduló állandó telepek a két Alföldön, a délkeleti Felvidéken, kivált az Olt mentén. Az ember főfoglalkozása: állattenyésztés és földművelés, agyagművesség, íj- és nyílgagyártás s az időszak végén a rézeszközök gyártása.

Ez a két időszak a legrébbi időktől Kr. e. 3000 évig terjed.

Rézkorszak. Kr. e. 3000-től 2000 évig. A kő és csonton kívül a réz is szolgál szerzámanyagul. Magyarország területén lakónépeknek akkor vezérszerepük volt a rézipartérén. Tökölön talált edények szakaszott másai a ciempozuelosi (Spanyolország) rézkori edényeknek.

Bronzkorszak. Kr. e. 2000-től 900 évig. A lakosság nagyobb telepeket tömörül. Virágzó fémpar és aranyművesség. Vasmegyéből (Velem-Szentvid) és Erdélyből antimontartalmú bronzokat szállítottak a Balti-tenger vidékére és Erdélyből hajfürtfoglaló aranygyűrűket Kis-Ázsiába. (Trója II.)

Les plus anciennes colonies civilisées.

Age de la pierre taillée. L'homme primitive habite le plus souvent des cavernes et s'occupe de la chasse du mammouth, du rhinocéros, du lion et de l'ours des cavernes, du cheval sauvage et du renne.

Age de la pierre polie. Nombreuses colonies stables dans les deux plaines de la Hongrie, dans les hautes terres du Sud-Est, surtout le long de l'Olt. L'occupation principale de l'homme est l'élevage des animaux, le labourage, la poterie, la fabrication des arcs et des flèches et, vers la fin de cet âge, la fabrication des outils en cuivre.

Ces deux âges comprennent l'intervalle entre les temps les plus reculés jusqu'à l'an 3000 av. J.-C.

Age du cuivre, de 3000 jusqu'à 2000 av. J.-C. Outre la pierre et l'os, le cuivre aussi est employé pour faire des outils. Les habitants d'alors de la Hongrie furent des maîtres dans la fabrication des outils en cuivre. Les vases en cuivre trouvés à Tököl ne diffèrent en rien de ceux de Ciempozuelos (Espagne).

Age du bronze, de 2000 à 900 av. J.-C. Les habitants s'assemblent dans des colonies plus étendues. L'industrie des métaux et l'orfèvrerie fleurissent. Du comitat de Vas (Velem-Szentvid) et de la Transylvanie on a transporté du bronze antimonié aux côtes de la mer Baltique, et de la Transylvanie des bagues d'or pour enchâsser des boucles de cheveux en Asie Mineure (Troie II).

Earliest culture-settlements.

Earlier stone-age. The primeval man generally lived in caves, his chief occupation was hunting. His prey was the mammuth, unicorn, cave-lion, cave-bear, wild horse and reindeer.

Later stone-age. There are numerous stationary settlements on the two Plains, on the South-Eastern Highlands, especially in the Olt-valley. The chief occupation is breeding of animals and agriculture, making of clay utensils, making of arches and arrows, at the end of the period also making of bronz implements.

These two periods last from the earliest times up to 3000 B. C.

Copper-age from 3000 B. C. till 2000 B. C. In this period copper also is used for the material of implements, besides stone and bone. The peoples living in Hungary at that time excelled in the copper industry. The copper vases found at Tököl closely resemble those found at Ciempozuelos (Spain).

Bronze-age from 2000 B. C. till 900 B. C. The population congregates in larger settlements. Metal industry and the working of gold flourishes. From the county of Vas (Velem-Szentvid) and from Transylvania articles of bronze and antimon alloy were transported to the regions of the Baltic sea and from Transylvania goldrings for hair-tresses were transported into Asia Minor. (Troy II.)

Les plus anciennes colonies civilisées.

Les différents disques indiquent les plus importantes colonies de chaque époque depuis les temps les plus reculés jusqu'à l'an 900 av. J.-C.

Earliest culture-settlements.

The differently marked discs represent the settlements of importance of the different periods, from the earliest times up to 900 B.C.

Legrégebb kultúrtelepek.

A különbözően jelzett körök az egyes korszakok fontosabb telephelyeit jelzik, a legrégebb időtől Kr. e. 900 évig.

Les plus anciennes colonies
civilisées.

Les différents disques indiquent les plus impor-
tantes colonies de chaque époque depuis les
temps les plus reculés jusqu'à l'an 900 av. J.-C.

Earliest culture-settlements.

The differently marked discs represent the sett-
lements of importance of the different periods,
from the earliest times up to 900 B. C.

A békészerződés megállapította országhatár.
Frontière fixée par le Traité de Paix
The frontiers according to the Treaty of Peace.

A különbözően jelzett körök az egyes korszakok
fontosabb telephelyeit jelzik, a legrégebb időtől
Kr. e. 900 évig.

Kulturtelepek a vaskorszakokban.

Régi vaskor vagy Hallstatt-i idő Kr. e. 900-tól 400-ig. Erődített lakóhelyek. Virágzó bronzipar (ékszerök gyártása). Az ásó- és vágószerszámok legtöbbjét vasból készítik. A szövőipar is virágzik. Új találmány a ruha-kapocs (fibula).

Újabb vaskor vagy La Tène-idő Kr. e. 400-tól Kr. u. 100-ig. Agyagkorong használata. Virágzó vasipar. Pénzverés. Városok keletkezése. Sűrű telepek: a Bükkhegység völgyeiben, Dunántúl, az Érmelléken és Erdélyben. Szereplő népek: a Kelták törzsei.

Római kor Kr. u. 100-tól a népvándorlásig.

Colonies civilisées dans l'âge de fer.

Age ancien de fer ou époque de Hallstatt de 900 à 400 av. J. C. Habitations fortifiées. Industrie de bronze florissante, fabrication de bijoux. La plupart des outils à creuser la terre et les instruments tranchants sont faits de fer. L'industrie textile fleurit également. Invention de la fibule.

Age plus récent de fer ou époque de La-Tène de 400 av. J.-C. à 100 ap. J.-C. Emploi du tour de potier. L'industrie de fer fleurit. Monnayage. Formation des villes. Colonies nombreuses dans les vallées de la montagne de Bükk, dans la partie transdanubienne, dans l'Érmellék et en Transylvanie. Des tribus celtes prédominent.

Époque romaine de l'an 100 ap. J.-C. à la grande migration des peuples.

Culture-settlements in the Iron-Ages.

Earlier Iron-Age or the Hallstatt period. Fortified dwelling-places. Flourishing bronze-industry (trinket-making). The spades and cutting implements are made generally of iron. The textile industry flourishes. New invention is the cloth-clasp (fibula).

Later Iron-Age or the La Tène period. From 400 B. C. till 100 A. D. Use of the potter wheel. Flourishing iron industry. Making coins. Towns come into being. Numerous settlements are in the valleys of the Bükk mountain, in Transdanubia, in the Érmellék and in Transylvania. Leading peoples are the Celtic tribes.

Roman-Age. From 100 A. D. till the Peoples' Migration.

Colonies civilisées dans l'âge de fer.

Les différents disques indiquent les plus importantes colonies de chaque époque depuis 900 av. J.-C. jusqu'à la grande migration des peuples.

Culture-settlements in the Iron-Ages.

The circles marked differently represent the sites of the settlements of importance in the different periods, from 900 B. C. up to the Peoples' Migration.

Kulturtelepek a vaskorszakokban.

A különböző jelzett körök az egyes korszakok fontosabb telephelyeit jelzik Kr. e. 900-tól a népvándorlásig.

sites civilisés dans l'âge de fer.

ces derniers disques représentent les plus importants villages de cette époque depuis 900 av. J.-C. jusqu'à la grande migration des peuples.

Culture-settlements in the Iron-Ages.

The circles marked differently represent the sites of the settlements of importance in the different periods, from 900 B. C. up to the Peoples' Migration.

A békesszerződés megállapította országhatár.
Frontière fixée par le Traité de Paix
The frontiers according to the Treaty of Peace.

A különbozó jelzett vonal az egyes körzetek
fontosabb telephelyei jelleik Kr. e. III-ig a nép-
vándorlásig.

Római utak ismertek. — Chemins romains (connus). — Roman roads (known).

Római utak bizonytalanok. — Chemins romains (incertains). — Roman roads (uncertain).

Rómaintak feltelezették. — Chemins romains (supposés). — Roman roads (supposed).

Sánéck (1. bizonytalan eredetűk,
2. állítóság római határsánéck).
——— ments (1. d'origine
incertaine, 2. prétendue retranchement
romain de frontière). —
Trenches (1. of uncertain origin;
2. alleged Roman frontier-trenches).

Írni-olvasni tudók.

A népesség 6 évnél idősebb rétegének 1910-ben Magyarországon 68·7 %-a tudott írni-olvasni.

Population sachant lire et écrire.

En Hongrie les 68·7% des individus ayant passé 6 ans, savaient lire et écrire en 1910.

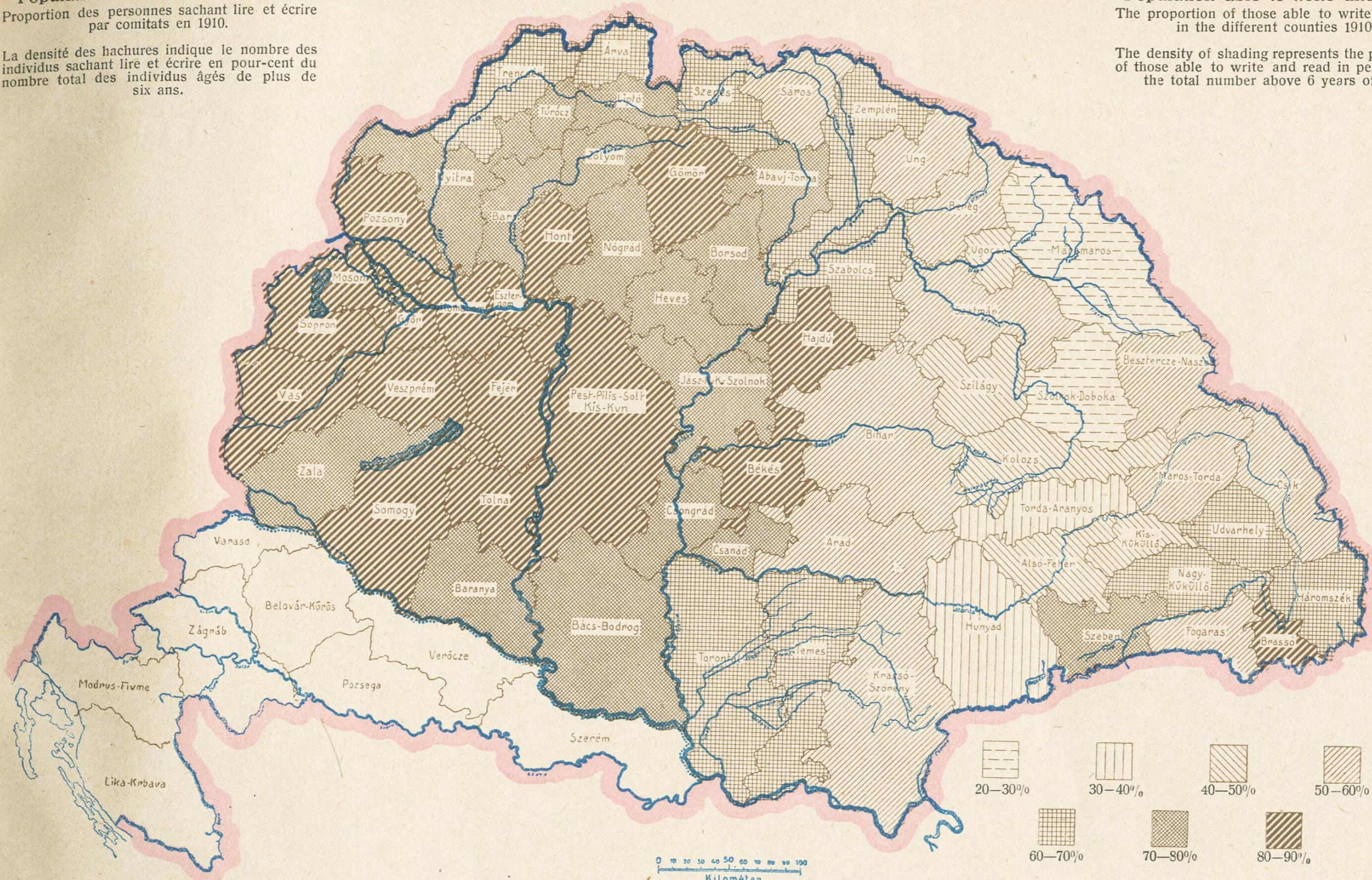
Population able to write and read.

In 1910 68·7 per cent of the population above 6 years of age was able to write and read.

Population sachant lire et écrire.

Proportion des personnes sachant lire et écrire par comitats en 1910.

La densité des hachures indique le nombre des individus sachant lire et écrire en pour-cent du nombre total des individus âgés de plus de six ans.

Population able to write and read.

The proportion of those able to write and read in the different counties 1910.

The density of shading represents the proportion of those able to write and read in per cents of the total number above 6 years of age.

Irni-olvasni tudók.

Az írni-olvasni tudók aránya megyéenkint 1910-ben.

A vonalozás sűrűsége az írni-olvasni tudók százalékos arányát szemlélteti, a 6 évesnél idősebb lakosság számához viszonyítva.

Population sachant lire et écrire.
Proportion des personnes sachant lire et écrire
par comitats en 1910.

La densité des hachures indique la proportion des
habitants sachant lire et écrire en pourcentage du
total des individus âgés de plus de
six ans.

Population able to write and read.
The proportion of those able to write and read
in the different counties 1910.

The density of shading represents the proportion
of those able to write and read in per cents of
the total number above 6 years of age.

— } A békeszerződés megállapította országhatár.
Frontière fixée par le Traité de Paix, signé à Vienne le 30 octobre 1910.
The frontiers according to the Treaty of Peace.

Népszaporodás. Kivándorlás. Szántóföld.

Magyarország lakosainak száma:

1890-ben	15,260.000,
1900-ban	16,840.000 és
1910-ben	18,260.000 lélek volt.

(Horvát-Szlavonországok egész lakossága 1910-ben 2,620.000-re rúgott.)

Magyarország lakossága tehát 1890-től 1900-ig tartó tíz év alatt 10·3%-kal, 1900-tól 1910-ig pedig 8·5%-kal szaporodott.

Egy négyzetkilométerre jutott 1890-ben 54, 1900-ban 60 és 1910-ben 65 lakos.

A lakosság erős növekedésével nem haladt egyenlő arányban a munkaalkalmak lehetősége, tehát a lakosság egy része kénytelen volt kivándorolni.

Kivándorolt 1901—1905. években átlag	85.000
1906—1910. „ „ „	125.000
1911-ben	64.000
1912-ben	105.000
1913-ban	97.000

egyén. Kivándorolt tehát a lakosságnak évenkint kerekén 0·5%-a.

A népszaporodást, a kivándorlást érdekes összvetni az egyes vidékeken a lakosság számához viszonyított szántóföld nagyságával.

L. még a 21. térképet.

Accroissement de la population. Émigration. Terre de labour.

Total des habitants de la Hongrie:

en 1880	15,260.000
„ 1900	16,840.000
„ 1910	18,260.000

(Le total des habitants de la Croatie-Slavonie montait en 1910 à 2,620.000.)

De 1890 à 1900 la population de la Hongrie s'accrut de 10·3%, de 1900 à 1910 de 8·5%.

Par kilomètre carré on comptait en 1890: 54, en 1900: 60, en 1910: 65 habitants.

Les chances du travail n'augmentant pas dans la même proportion favorable que la population, une partie des habitants fut forcée d'émigrer.

De 1901 à 1905	85.000 individus émigrèrent par an
„ 1906 „ 1910	125.000 „ „ „
En 1911	64.000 „ „ „
„ 1912	105.000 „ „ „
„ 1913	97.000 „ „ „

Donc 0·5% du total de la population émigra par an.

Il est intéressant de comparer dans chaque région l'accroissement et l'émigration de la population à l'étendue de la terre de labour proportionnelle aux habitants.

Voir encore la carte N° 21.

Increase of Population. Emigration. Arable land.

Hungary's population numbered:

in 1890	15,260 000
„ 1900	16,840 000 and
„ 1910	18,260 000

(The population of Croato-Slavonia numbered in 1910, 2,610 000.)

The increase of the population amounts in the period 1890—1900 to 10·3 per cent; in the period 1900—1910 to 8·5 per cent.

The number of souls per square kilometre was 54 in 1890, 60 in 1900 and 65 in 1910.

The increase of the opportunities to work did not keep pace with the increase of the population. For this reason a part of the population was obliged to emigrate.

The yearly average of emigrants amounted

in 1901—1905 to	85 000
„ 1906—1910 „	125.000
„ 1911 „	64.000
„ 1912 „	105 000
„ 1913 „	97 000

The yearly average of emigrants represents roughly 0·3 per cent of the total population.

It is interesting to examine together the emigration and the proportion of arable land to the number of inhabitants in the different localities.

See also map 21.

Accroissement de la population.

(Carreaux à hachures rouges)

Accroissement de la population par comitat en 1913.

La surface des carreaux à hachures rouges représente l'accroissement de la population en % pendant 10 ans et par comitat. Les nombres indiquent le pour-cent de l'accroissement.

Émigration.

(Carreaux jaunes.)

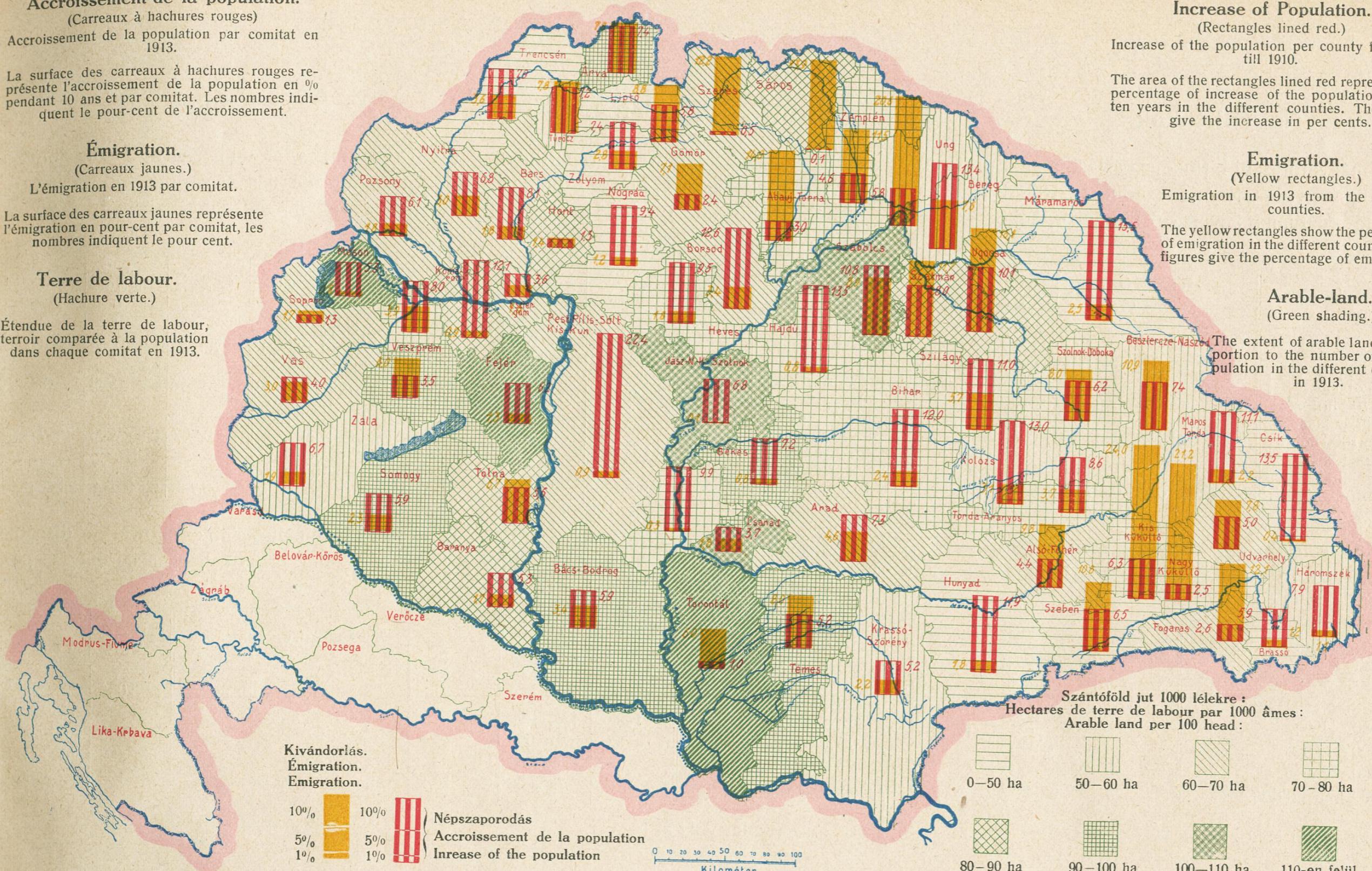
L'émigration en 1913 par comitat.

La surface des carreaux jaunes représente l'émigration en pour-cent par comitat, les nombres indiquent le pour cent.

Terre de labour.

(Hachure verte.)

Étendue de la terre de labour, terroir comparée à la population dans chaque comitat en 1913.

Increase of Population.

(Rectangles lined red.)

Increase of the population per county from 1900 till 1910.

The area of the rectangles lined red represents the percentage of increase of the population during ten years in the different counties. The figures give the increase in per cents.

Emigration.

(Yellow rectangles.)

Emigration in 1913 from the different counties.

The yellow rectangles show the percentage of emigration in the different counties; the figures give the percentage of emigration.

Népszaporodás de la population.

(Rectangles bordés de rouge.)

Augmentation de la population par comitat en

Le nombre des comitats à hachures rouges représente l'accroissement de la population en %o pendant les dix dernières années. Les nombres indiquent le pourcentage de l'accroissement.

Immigration.

(Rectangles jaunes.)

Emigration en 1913 par comitat.

La surface des rectangles jaunes représente l'émigration en pourcentage par comitat, les nombres indiquant le pour cent.

Terre de labour.

(Hachure verte.)

Surface de la terre de labour, terroir comparé à la population dans chaque comitat en 1913.

Kivándorlás.

Émigration.

Emigration.

Kivándorlás.
Émigration.
Emigration.

10%
5%
1%

10%
5%
1%

Népszaporodás
Accroissement de la population
Increase of the population

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100
Kilométrage

A békészerződés megállapította országhatár.
(Frontière fixée par le Traité de Paix.)

A népszaporodás megyenkint 1913-ban.

A pirosan csíkozott négysszögök területe a lakosság 10 év alatti időtőnt százalékos növekedését szemlélteti megvontatva. A négysszögök írt számok a szaporodás százalékban adják meg.

Increase of Population.

(Rectangles bordés de rouge.)

Increase of the population per county from 1900 till 1910.

The area of the rectangles lined red represents the percentage of increase of the population during ten years in the different counties. The figures give the increase in per cents.

Emigration.

(Yellow rectangles.)

Emigration in 1913 from the different counties.

The yellow rectangles show the percentage of emigration in the different counties; the figures give the percentage of emigration.

Arable-land.

(Green shading.)

The extent of arable land in proportion to the number of the population in the different counties in 1913.

Szántóföld jut 1000 lélekre :
Acre of land per 1000 heads :
Acre of land per 100 head :

0-50 ha
50-60 ha
60-70 ha
70-80 ha

80-90 ha
90-100 ha
100-110 ha
110-en felül
au dessus de 110 ha
above 110 ha

Kivándorlás.
(Sárga négysszögök.)

A kivándorlás megvontatva 1913-ban.

A sárga négysszögök területe a kivándorlás százalékos nagyságát szemlélteti megvontatva, a hozzájuk írt számok pedig a kivándorlás százalékos nagyságát százalékban adják meg.

Nagybirtokok.

A magyarországi birtokmegoszlást, a gazdaságok nagyságkategóriái szerint, az 1895-i összeírás alapján a következő kimutatás adja meg :

Nagyságkategória	A gazdaságok száma	Összes területe ha-ban	Ebből szántóföld ha
Törpegazdaság (0–5 holdas)	1,279.718	1,240.000	789.000
Kisgazdaság (5–100 holdas)	1,085.129	9,862.000	6,719.000
Középgazdaság (100–1000 holdas)	19.867	3,259.000	1,877.000
Nagygazdaság (1000 holdnál nagyobb)	3.768	6,849.000	2,280.000

A *nagybirtokoknak* nagyság szerint való megoszlását 1913-ban a következő összeállítás tünteti föl :

Nagyságkategória	A gazdaságok száma	Összes területe kat. holdakban
1.000–2.000 hold	2,084	2,913,000
2.000–5.000 "	1,386	4,261,000
5.000–10.000 "	425	2,916,000
10.000–20.000 "	196	2,699,000
20.000 kat. holdon felül	128	6,746,000

1 kataszteri hold = 0.575 ha.

Grandes propriétés.

Le tableau suivant montre la répartition des propriétés en Hongrie selon leur dimensions d'après le cadastre de 1895 :

Dimensions	Nombre des propriétés	Surface totale en ha	Terre arable en ha
Propriétés naines (0 à 5 acres)	1,279.718	1,240.000	789.000
Petites propriétés (5 à 100 acres)	1,085.129	9,862.000	6,719,000
Propriétés moyennes (100 à 1000 acres)	19.867	3,259.000	1,877.000
Grandes propriétés (au dessus de 1000 acres)	3.768	6,849.000	2,280.000

Le tableau suivant montre la répartition des grandes propriétés en 1913 selon leur étendue :

Dimensions	Nombre des propriétés	Surface totale en acres cadastrales
1.000 à 2.000 acres	2.084	2,913.000
2.000 à 5.000 "	1.386	4,261.000
5.000 à 10.000 "	425	2,916.000
10.000 à 20.000 "	196	2,699.000
au dessus de 20.000 acres	128	6,746.000

1 acres cadastral = 0.575 h.

Estates.

The following table shows the distribution of land-properties according to size-categories, based on the land-register of 1895.

Category of size	Number of properties	Total area in hectares	Arable land in hectares
Dwarf-properties (0–5 cad. yokes)	1,279.718	1,240.000	789.000
Small-properties (5–100 cad. yokes)	1,085.129	9,862.000	6,719.000
Middle-sized properties (100–1000 cad. yokes)	19.867	3,259.000	1,877.000
Large estates (larger than 1000 cad. yokes)	3.768	6,849.000	2,280.000

The following table shows the distribution of the large estates according to size in 1913 :

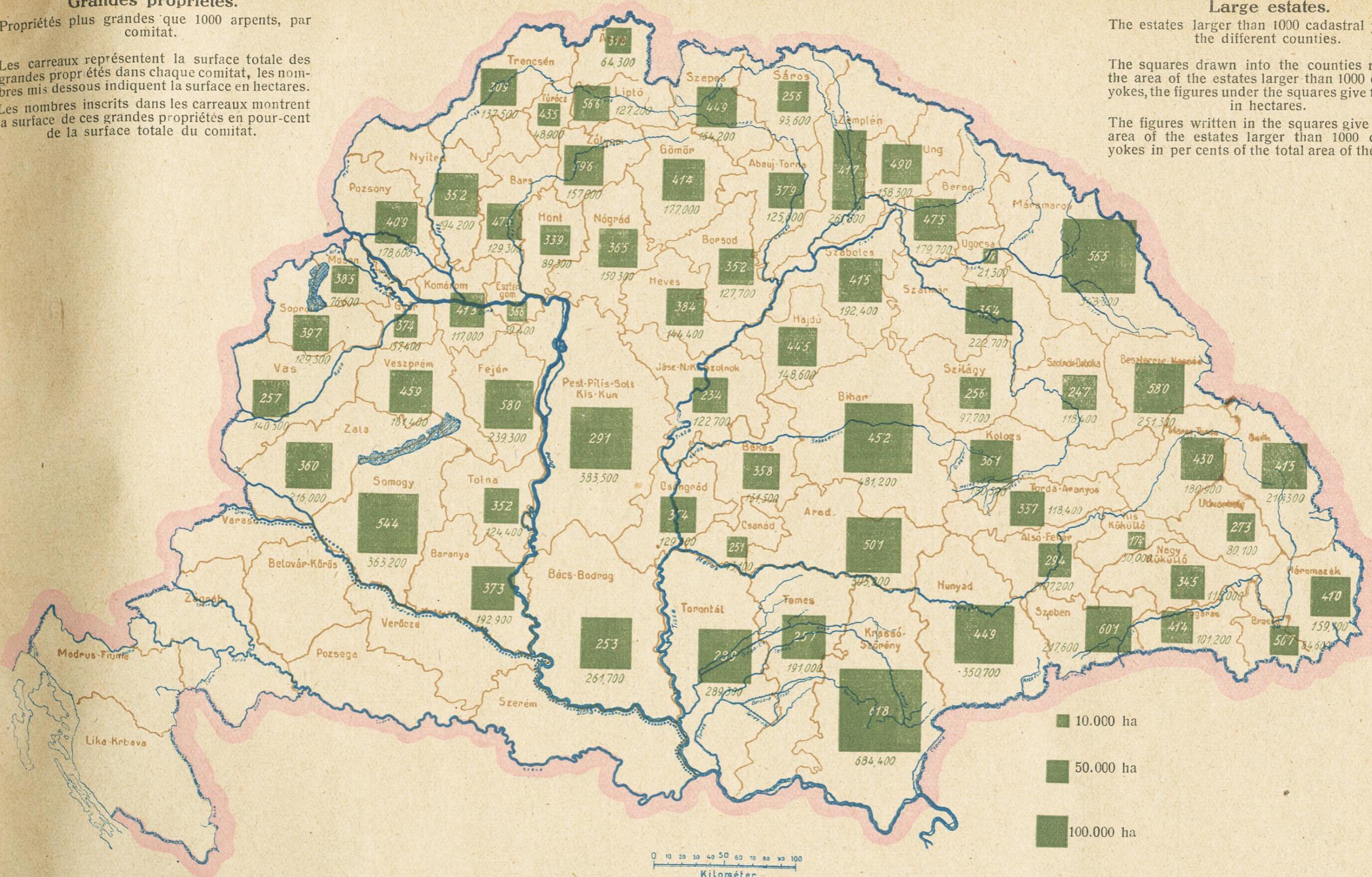
Category of size	Number of estates	Total area in cad
1.000–2.000 cad. yokes	2.084	2,913.000
2.000–5.000 "	1.386	4,261.000
5.000–10.000 "	425	2,916.000
10.000–20.000 "	196	2,699.000
above 20.000 cad. yokes	128	6,746.000

1 cadastral yoke = 0.575 hectare.

Grandes propriétés.

Propriétés plus grandes que 1000 arpents, par comitat.

Les carreaux représentent la surface totale des grandes propriétés dans chaque comitat, les nombres mis dessous indiquent la surface en hectares. Les nombres inscrits dans les carreaux montrent la surface de ces grandes propriétés en pour-cent de la surface totale du comitat.

Nagybirtokok.

Az 1000 holdnál nagyobb birtokok megyéinkint.

A megyékbe rajzolt négyzetek területe az 1000 kat. holdnál nagyobb birtokok terjedelmét szemlélteti, az alájuk írt számok pedig a terjedelmet ha-ban adják meg. A négyzetekbe írt számok százalékban adják meg az 1000 kat. holdnál nagyobb birtokok terjedelmét a megye egész területéhez viszonyítva.

Large estates.

The estates larger than 1000 cadastral yokes in the different counties.

The squares drawn into the counties represent the area of the estates larger than 1000 cadastral yokes, the figures under the squares give the areas in hectares.

The figures written in the squares give the total area of the estates larger than 1000 cadastral yokes in per cents of the total area of the county.

Grande propriété.

Les plus grandes sont 1000 arpents, par comitat.

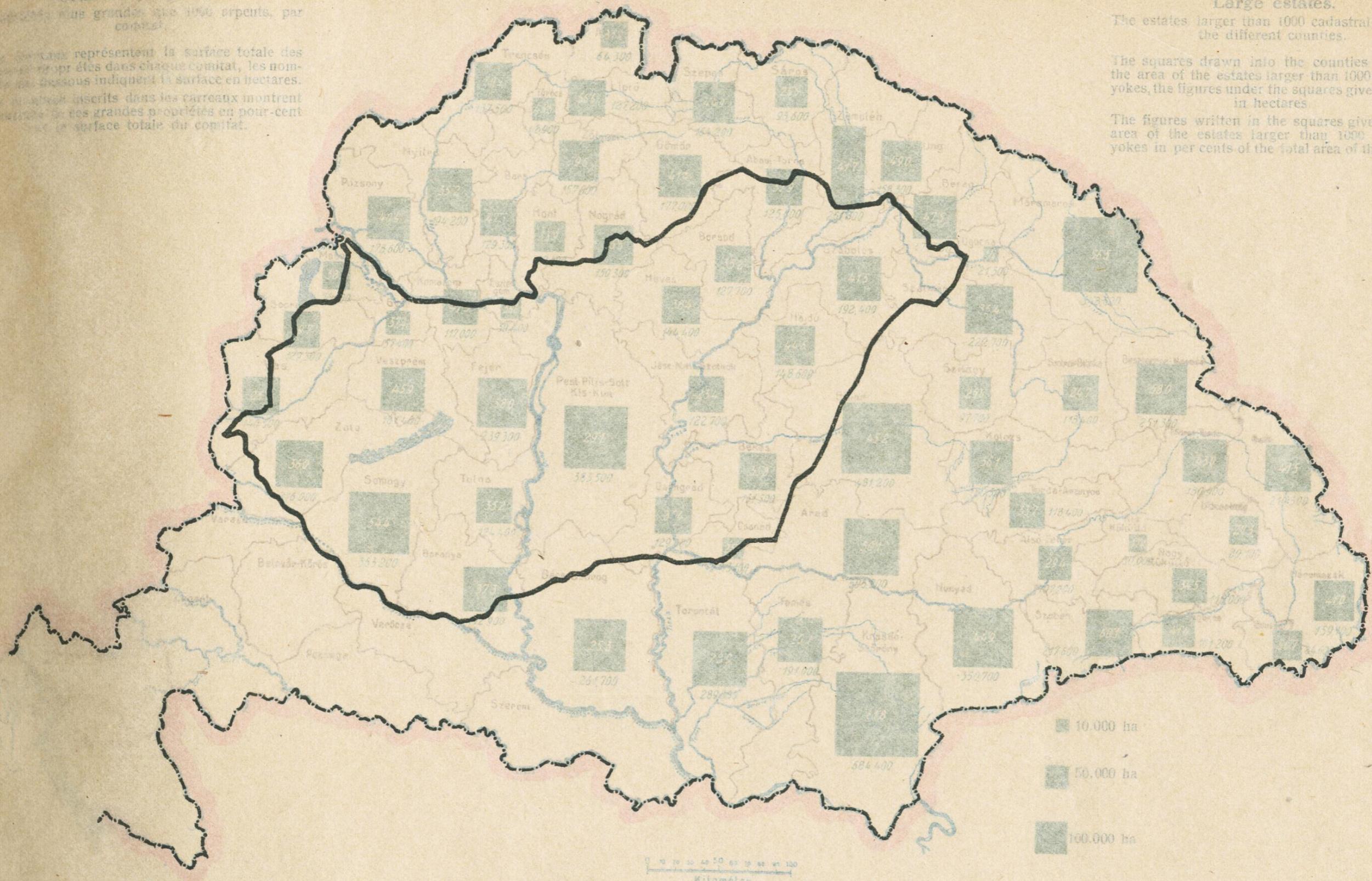
Les carrés représentent la surface totale des propriétés dans chaque comitat, les nombres indiquent la surface en hectares. Les pourcentages inscrits dans les carreaux montrent la surface de ces grandes propriétés en pour-cent de la surface totale du comitat.

Large estates.

The estates larger than 1000 cadastral yokes in the different counties.

The squares drawn into the counties represent the area of the estates larger than 1000 cadastral yokes, the figures under the squares give the areas in hectares.

The figures written in the squares give the total area of the estates larger than 1000 cadastral yokes in per cents of the total area of the county.

A békészerződés megállapította országhatár.
Frontière fixée par le Traité de Paix.

The frontiers according to the Treaty of Peace.

A megyeszögekbe írt számok százalékban adják meg az 1000 kat. holdnál nagyobb birtokok terjedelmét szeniléltet, az alájuk írt számok pedig a terjedelmet ha-ban adják meg a megyeszögekbe írt számok százalékban adják meg az 1000 kat. holdnál nagyobb birtokok terjedelmét a megye egész területéhez viszonyítva.

Napilapok és folyóiratok.

Magyarországon 1913-ban megjelent összesen 1780 különféle napilap és folyóirat, még pedig: 1494 magyar, 166 német, 41 tót, 6 olasz, 22 szerb, 35 román, 5 horvát, 1 bunyevác, 1 vend, 1 rutén, 3 francia, 2 angol, 1 latin és 2 esperantó. A Budapesten megjelent lapok száma 842, tehát majdnem a fele az egész országban megjelent lapok számának.

Lásd még a 23., 3., 6. és 8. térképet.

Journaux et périodiques.

Le nombre total des journaux et des périodiques parus en 1913 en Hongrie est de 1780, dont 1494 hongrois, 166 allemands, 41 slovaques, 6 italiens, 22 serbes, 35 roumains, 5 croates, 1 bouniéwatz, 1 wende, 1 ruthène, 3 français, 2 anglais, 1 latin et 2 esperanto. 842 journaux parurent à Budapest, ce qui fait presque la moitié du nombre total des journaux parus dans le pays.

Voir encore les cartes Nos 23, 3, 6 et 8.

A	= Aszód
Ab	= Abony
Ad	= Ada
Al	= Alibunár
Am	= Aranyosmarót
Angy	= Angyalos
Ágf	= Ágafalva
B	= Budafok
Ba	= Barót
Bal	= Balassagyarmat
Bcs	= Békéscsaba
Be	= Berettyóújfalu
Beb	= Besztercebánya
Bé	= Békés
Bf	= Balatonfüred
Bo	= Bonyhád
Br	= Brád
Brb	= Breznóbánya
Btt	= Battonya
Bu	= Buziás
Cs	= Csongrád
Csá	= Csáktornya
Csák	= Csákova
Cso	= Csorna
Cst	= Csánytelek
Csu	= Csurgó
Cz	= Czelldömölk
Cze	= Cegléd
De	= Devecser
Dsztm	= Dicsőszentmárton
Du	= Dunaszerdahely
Er	= Erzsébetfalva
Eszt	= Esztergom
Ér	= Érsekújvár
Fa	= Facsád
Fe	= Fertőmedgyes
Feő	= Felsőör
Fo	= Fogaras
Ga	= Galánta
Gal	= Galgócz
Gö	= Gödöllő
Gr	= Grinád
Ha	= Halas
Hat	= Hatvan
Há	= Hátszeg
Ho	= Homonna
Hsz	= Hajdúszoboszló
Ip	= Ipolyság
Ja	= Jankafalva
Jab	= Jablonka
Já	= Jászapáti
Jb	= Jászberény
K	= Kispest
Ka	= Kapuvár
Kal	= Kalocsa
Kar	= Karcag
Kcz	= Kisczell
Kesz	= Keszthely
Két	= Kéthely
Kh	= Kiskunhalas
Ki	= Kisbér
Kif	= Kiskunfélegyháza
Kkm	= Kiskunmajsa
Km	= Késmárk
Kmt	= Kismarton
Ko	= Korpona
Kom	= Komárom
Kö	= Kör mend
Köl	= Kölesd
Ksz	= Kisujszállás
Kszm	= Kun szentmiklós
Kt	= Kistorony
Ku	= Kun szentmárton
Kv	= Kézdivásárhely
Lé	= Léva
Li	= Lippa
Lo	= Losoncz
M	= Modor
Ma	= Marczali
Mak	= Makó
Mar	= Margitta

Me	= Mezőkövesd
Med	= Medgyes
Mi	= Misztófalu
Mk	= Magyarkimle
Mo	= Monor
Mó	= Módos
Mr	= Moór
Mt	= Mezőtúr
Mu	= Muraszombat
Muv	= Marosujvár
Na	= Nagyatád
Ná	= Námesztó
Né	= Németbogsán
Nép	= Németpalánka
Nk	= Nagykáta
Nkr	= Nagykörös
Nl	= Nagylak
Nm	= Nagymihály
Nr	= Nagyrőce
Nsz	= Nagyszöllős
Nszm	= Nagyszentmiklós
Or	= Orsova
Ó	= Ószőny
Ósz	= Ószéplak
Ószi	= Ószivácz
P	= Piski
Pa	= Pannonhalma

Pá	= Pásztó
Pe	= Petrócz
Pet	= Petrozsény
Pj	= Perjámos
Pö	= Pöstyén
Pu	= Putnok
Rá	= Rákoskeresztúr
Rác	= Ráczkeve
Rb	= Resiczbánya
Re	= Resicza
Rh	= Rózsahegy
Rim	= Rimaszombat
Rp	= Rákospalota
Ru	= Ruttká
Sb	= Selmecbánya
Si	= Siófok
Sk	= Sajókaza
Sszp	= Sajószentpéter
St	= Salgótarján
Sü	= Sümeg
Sv	= Sárvár
Sza	= Szakolcza
Sze	= Szerencs
Szen	= Szentes
Szhely	= Szombathely
Szi	= Szinérváralja
Zsi	= Szigetvár
Szil	= Szilágycséh
Szker	= Székeiykeresztúr
Szs	= Szilágysomlyó
Szs	= Szászsebes
Szu	= Szamosújvár
Ta	= Tatatóváros
Tap	= Tapolcza
Té	= Técső
Tk	= Temeskubin
To	= Topolya
Tö	= Törökkanizsa
Tr	= Trencsén
Trt	= Trencsénteplicz
Tu	= Túrkeve
V	= Verebély
Vá	= Vácz
Vág	= Vágújhely
Vsz	= Vágászered
Vv	= Vasvár
Za	= Zalatna
Zí	= Zircz
Zsi	= Zsibó
Zso	= Zsombolya
Zsol	= Zsolna

Newspapers and periodicals.

In 1913, in Hungary there appeared altogether 1780 different newspapers and periodicals; i. e.: 1494 in Hungarian, 166 in German, 41 in Slovak, 6 in Italian, 22 in Serbian, 35 in Roumanian, 5 in Croatian, 1 in Bunyevac, 1 in Vend, 1 in Ruthenian, 3 in French, 2 in English, 1 in Latin and 2 in Esperanto. In Budapest there appeared 842 papers, making almost 50 per cent of the total.

See also maps 23, 3, 6 and 8.

Journaux et périodiques.

La surface des disques représente le nombre des journaux et périodiques parus en 1913 dans les différentes villes. La partie de disque colorié entièrement correspond aux journaux hongrois, la partie en hachures à ceux d'autres langues.

Newspapers and periodicals.

The areas of the circles show the number of newspapers and periodicals in 1913 in the different localities. The areas fully coloured represent the number appearing in Hungarian, the shaded areas represent those in other language.

Napilapok és folyóiratok.

A körök területe azt szemlélteti, hogy hány napilap és folyóirat jelent meg helyenkint 1913-ban. A teljesen fedett területek a magyar nyelvűek, a vonalozott területek pedig az egyéb nyelvűek számát jelentik.

Journaux et périodiques.

La surface des disques représente le nombre des journaux et périodiques parus en 1913 dans les différentes villes. La partie de disque colorée entièrement correspond aux journaux hongrois, la partie en hachures à ceux d'autres langues.

Newspapers and periodicals.

The areas of the circles show the number of newspapers and periodicals in 1913 in the different localities. The areas fully coloured represent the number appearing in Hungarian, the shaded areas represent those in other language.

Könyvek.

Magyarországon 1913-ban 2049 könyv jelent meg: majdnem minden magyar nyelvű.

L. még az 3, 6 és 22. térképet.

Livres.

2049 livres ont paru en Hongrie en 1913, presque tous en langue hongroise.

Voir encore les cartes Nos 3, 6 et 22.

Books.

In 1913 in Hungary the total number of the published books amounted to 2049 almost all of them in Hungarian

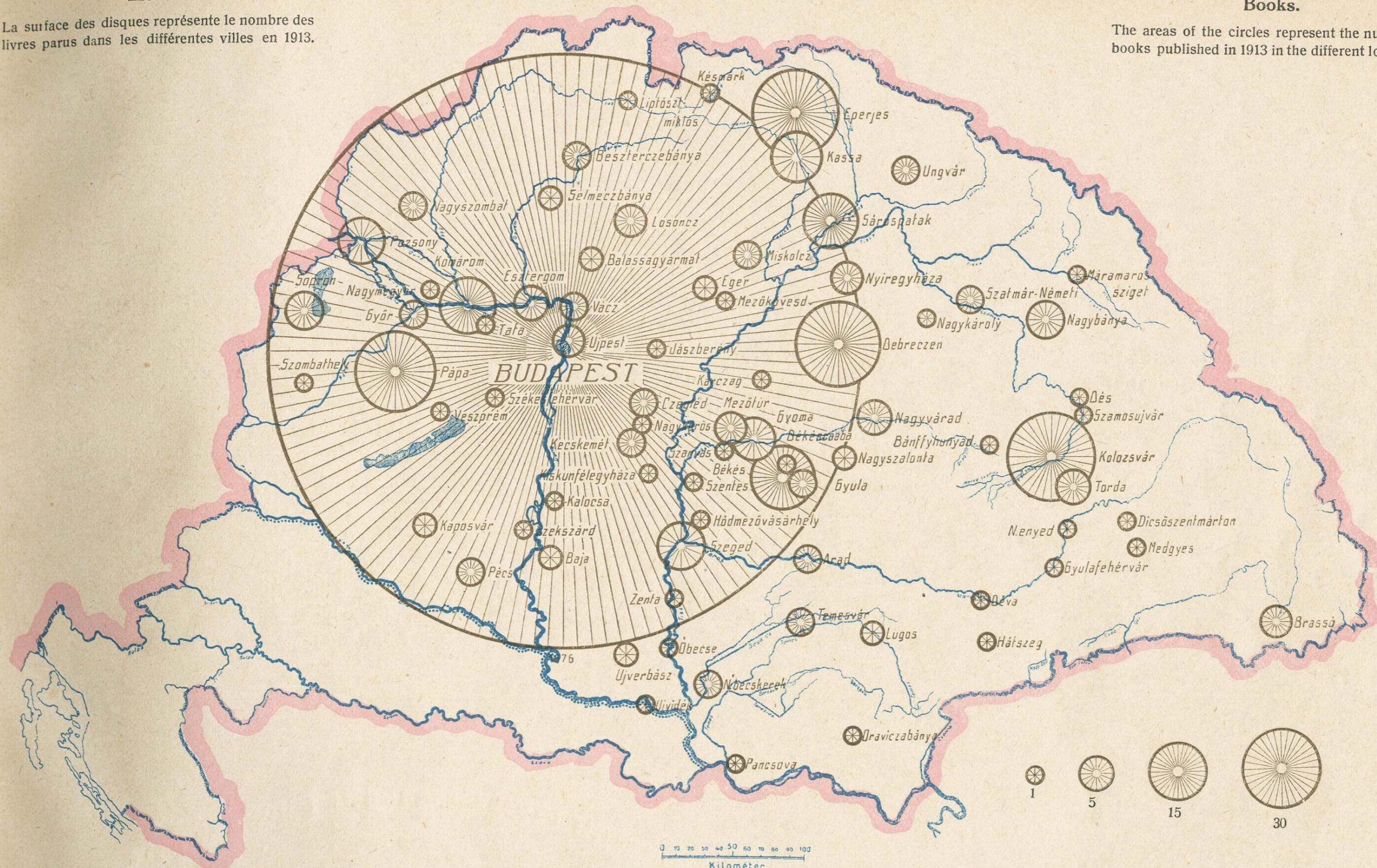
See also maps 3, 6 and 22.

Livres.

La surface des disques représente le nombre des livres parus dans les différentes villes en 1913.

Books.

The areas of the circles represent the number of books published in 1913 in the different localities.

Könyvek.

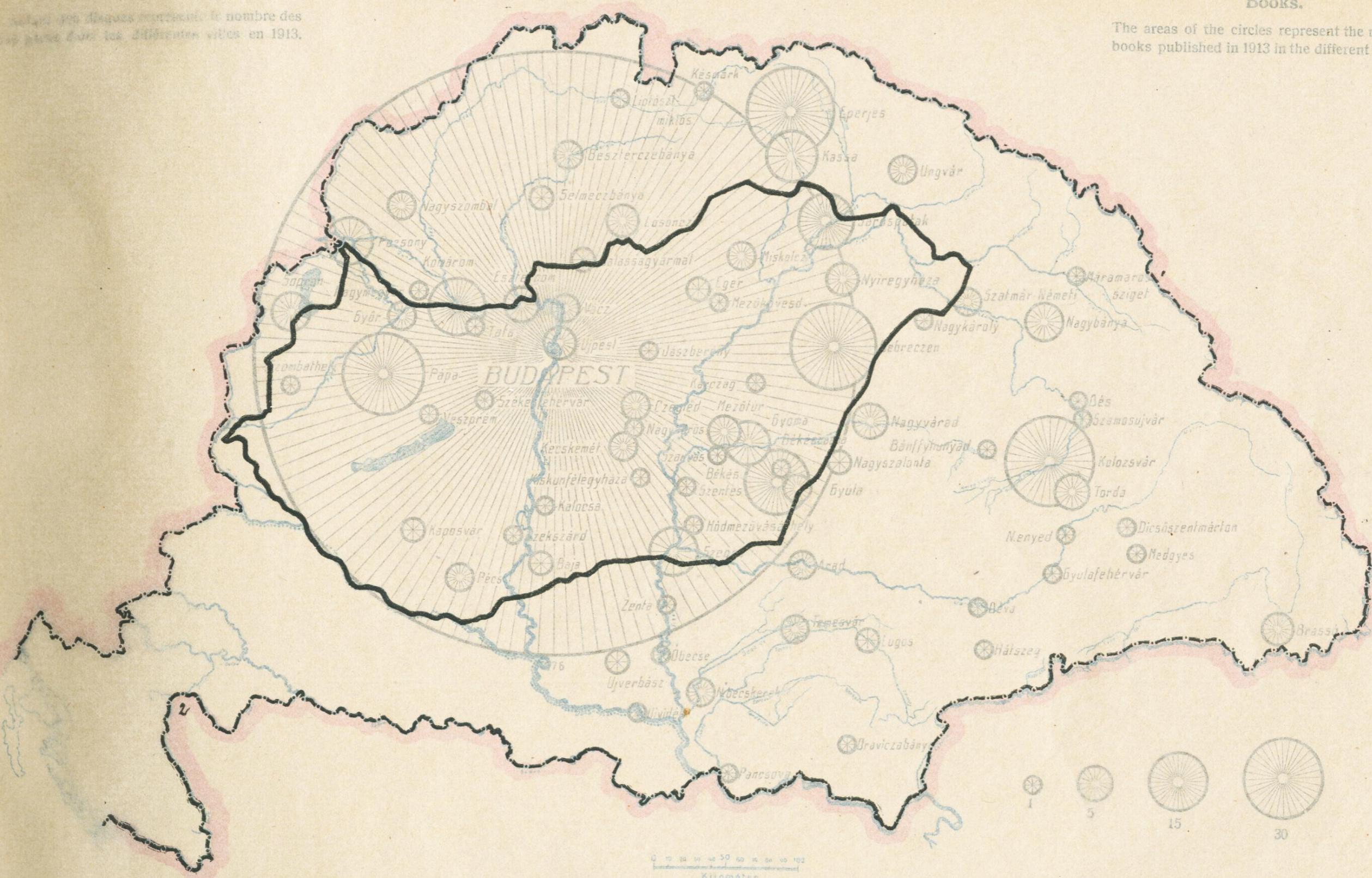
A körök területe a megjelent könyvek számát
szemlélteti helyenkint 1913-ban.

Livres.

La taille des disques montre le nombre des livres publiés dans les différentes villes en 1913.

Books.

The areas of the circles represent the number of books published in 1913 in the different localities.

A békesszerződés megállapította országhatár.

Frontière fixée par le Traité de Paix.

The frontiers according to the Treaty of Peace.

A körök területe a megjelent könyvek számát
szemlélteti helyenkint 1913-ban.